IDA-HARJU KOOSTÖÖKODA

Leader programm ja selle rakendamine

Anija Vallavolikogu

19. juuni 2014

Leader on Euroopa Liidu algatusprogramm aastast 1991, mille abil edendatakse elu maapiirkonnas.

Leader-meetme **üldeesmärk** on kohaliku algatuse edendamine, aidates läbi maapiirkonna sisemiste arenguvõimaluste parema kasutamise kaasa põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõime, keskkonna ja paikkonna ning **eriti maapiirkonna elukvaliteedi parandamisele ja majandus-tegevuse mitmekesistamisele.**

Leader edu alus – võimalus kohapeal otsustada, millised on vajalikud ja mõjusad piirkonda arendavad projektid/tegevused

Lähiaastail kujuneb Leader programmist olulisim regionaalpoliitika elluviimise vahend maapiirkondades.

LEADER TEGEVUSGRUPID EESTIS

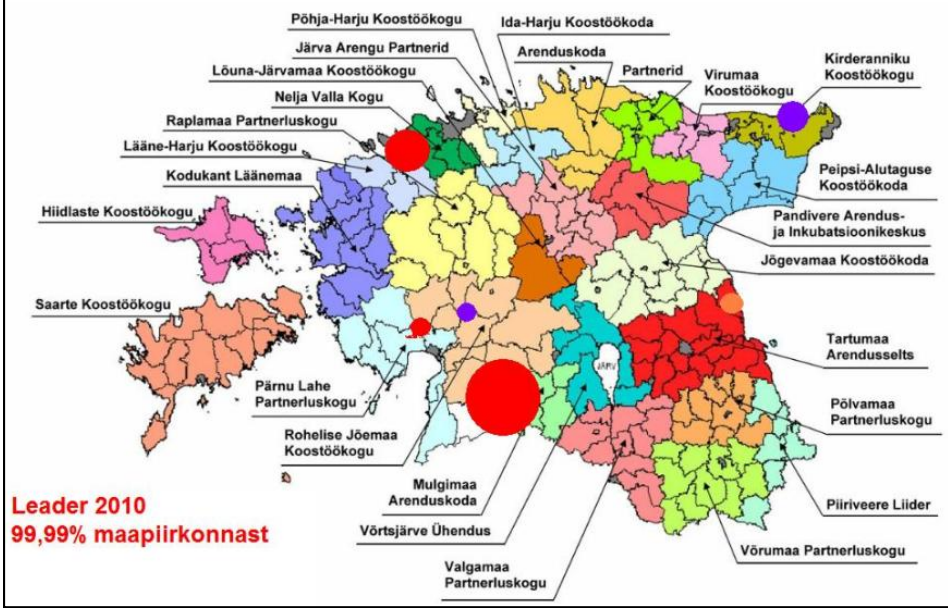

LEADER rakendamine

Strateegia prioriteetide ja piirkonna vajaduste määratlemine

Uuringud ja analüüsid ; arutelud välispartneritega	Programmi tutvustamine, töögrupid, arutelud, ajurünnakud

Rakenduskava koostamine

Tegevuste määratlemine (sh Leader-programmi väliste)	Meetmete ja meetmete vahelise rahajaotuse koostamine

Valmis strateegia esitamine PRIAle ja Põllumajandusministeeriumile

Strateegia alusel tegevuste elluviimine (sh Leader-väliste tegevuste)	Taotlusvoorude läbiviimine, projektide menetlemine, analüüs, aruandlus

Ida-Harju Koostöökoda

Piirkondlik **Leader** tegevusgrupp ja arendusorganisatsioon

Asutatud augustis 2008

4 omavalitsust Aegviidu**, Anija**, Kose, Raasiku

Avatud uutele liikmetele

Ida-Harju Koostöökoja piirkond

2008 - 2013	2014 +
939 km^2 ~ 17 500 elanikku 66 küla 6 alevikku 1 vallasisene linn	1223,74 km^2 18 302 elanikku 102 küla 8 alevikku 1 vallasisene linn

Ida-Harju Koostöökoja eesmärk

Moodustunud ühtses tegevuspiirkonnas (edaspidi piirkond) **kohaliku elu arendamine** ning **kohaliku initsiatiivi toetamine** lähtuvalt piirkonna vajadustest ja huvidest, piirkonna strateegia koostamine ja elluviimine tuginedes **kolme erineva sektori** (avalik-, era- ja mittetulundussektor) **partnerlusele.**

IHKK senine tegevus

- Ida-Harju Koostöökoja strateegia 2010-2013
- **Toetustaotluste menetlemine**
- Uuringud, koolitused, õppekäigud
- **Koostöö arendamine**
- **Erinevad arendustegevused** (INNOVE töötute projekt, turismi arendamine jt)

TULEMUSED 2007 - 2013

2010 - 2013

10 taotlusvooru

195 toetatud projektitoetuse taotlust kogusummas **1 576 596 EUR**

Lisaks: koolitused, infomaterjalid, uuringud, piirkonnaülesed projektid

Projektitoetused 2010 – 2013

2010	2011
60 taotlust	86 taotlust
37 rahastatud projekti	60 rahastatud projekti
2012	**2013**
55 taotlust	74 taotlust
30 rahastatud projekti	68 rahastatud projekti

Seire 2014 kevad

- Valimis 01.01.2014 seisuga lõpetatud projektid
- Projektitaotlejate küsitlemine
- Tulemuste võrdlus strateegias ja rakenduskavas toodud sihttasemetega
- Ettepanekute kogumine 2014 – 2020 perioodiks

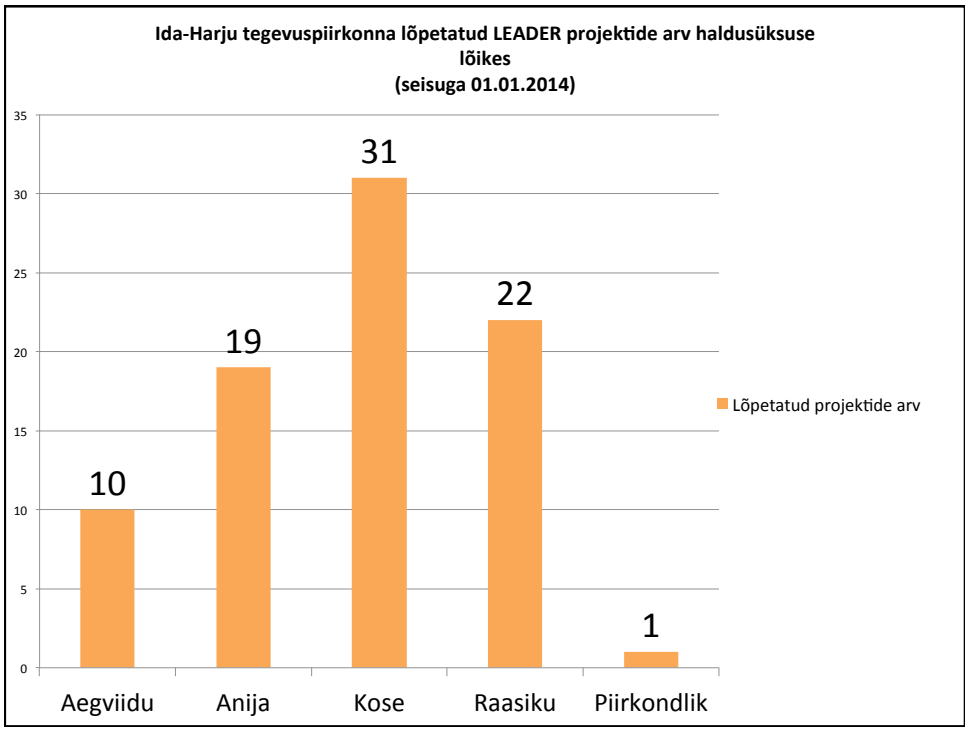
Ida-Harju tegevuspiirkonna lõpetatud LEADER projektide arv haldusüksuse lõikes
(seisuga 01.01.2014)
35
30
25
20
15
10
5
0
10
19
31
22
1
Aegviidu
Anija
Kose
Raasiku
Piirkondlik
Lõpetatud projektide arv

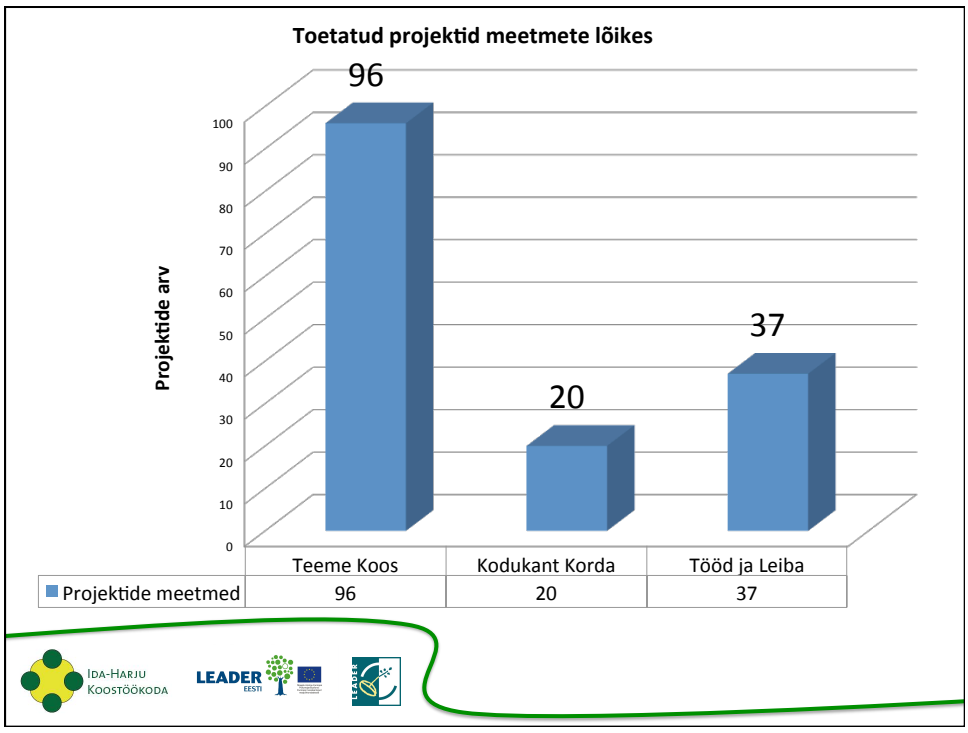
Toetatud projektid meetmete lõikes
Projektide arv
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
96
20
37
Teeme Koos
Kodukant Korda
Tööd ja Leiba
Projektide meetmed
96
20
37
Ida-Harju Koostöökoda
LEADER EESTI

Toetused 2010-2012

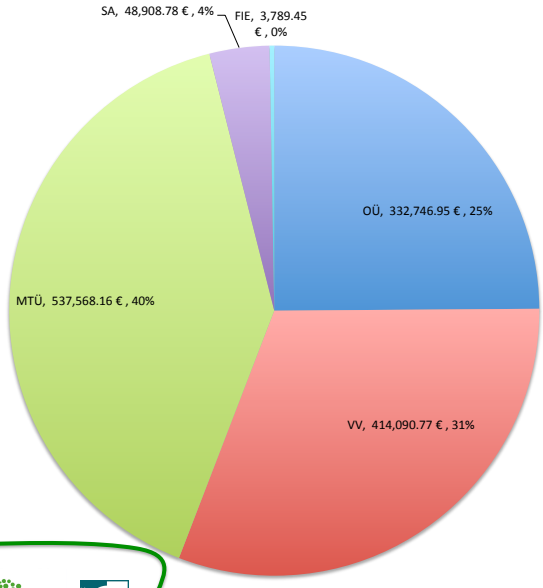

VALIM

Elluviidud projektide taotlejad

Viis erinevat taotlejate liiki (ettevõtlusvorme)

66,7% mittetulundusühinguid

16,7% osaühingud

9,5% kohalikud omavalitsused

4,8% sihtasutused

2,4% füüsilisest isikust ettevõjad

ÜLDANKEEDI TULEMUSED

- Elanike üldine rahulolu elukeskkonnaga;
- Huvitegevuse kättesaadavus ja sisuka ajaveetmise võimalused;
- Piirkonna tuntus ja külastatavus;
- Tervise- ja kultuuriteenuste tarbijate arv;
- Organisatsioonide vaheline koostöö.

<u>Kasvanud kõigi valdade lõikes.</u>

ÜLDANKEEDI TULEMUSED 2

Võrreldes 2009. aastal läbiviidud uuringuga on kõige enam positiivses suunas arenenud:

- joogiveega varustatus;
- lastehoid;
- majutus- ja toitlustuskohad;
- sportimisvõimalused.

PROJEKTIPÕHISE ANKEEDI TULEMUSED

1.1 TEEME KOOS

- 10% projektidest algatatud noorte poolt või noorteorganisatsiooni poolt ellu viidud;
- 60% suunatud noortele
- 90% aidanud kaasa piirkonna tuntuse kasvule ja 76% külastatavuse kasvule
- 64% tervise- ja kultuuriteenuste tarbijate arvu kasvule kaasa aidanud
- 54% huvitegevuse kättesaadavusele ja sisuka ajaveetmise võimalustele kaasa aidanud
- 28% projektidest aitasid kaasa töökohtade hoidmisele/ säilitamisele.

PROJEKTIPÕHISE ANKEEDI TULEMUSED 2

1.2 KODUKANT KORDA meede

- 44% suunatud noortele
- 56% huvitegevuse kättesaadavusele ja sisuka ajaveetmise võimalustele kaasa aidanud
- 78% aidanud kaasa piirkonna tuntuse kasvule ja 56% külastatavuse kasvule
- 67% tervise- ja kultuuriteenuste tarbijate arvu kasvule kaasa aidanud

PROJEKTIPÕHISE ANKEEDI TULEMUSED 3

TÖÖD JA LEIBA meede

- 1 projekt suunatud noortele
- 30% huvitegevuse kättesaadavusele ja sisuka ajaveetmise võimalustele kaasa aidanud
- 70% aidanud kaasa piirkonna tuntuse kasvule ja 40% külastatavuse kasvule
- 30% tervise- ja kultuuriteenuste tarbijate arvu kasvule kaasa aidanud

Tulemuste kokkuvõte

Strateegias ja rakenduskavas seatud eesmärgid enamalt jaolt saavutatud või ületatud.

Mõned ettepanekud 2014 - 2020

- Kindlasti säilitada toetuse taotlemise võimalus LEADER programmi kaudu
- Stabiilsus
- Bürokraatia vähendamine, lühemad menetlusajad PRIA poolt
- PRIA poolt ettemakse võimaldamine
- Toetada pigem olemasoleva korrashoidu ja arendamist, mitte uute objektide rajamist

2014 - 2020

Maaelu Arengukava (MAK) kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt **22.05.2014**

LEADER 9% MAK eelarvest

2014 – 2020 strateegiate esitamise tähtaeg aprill 2015

Kõik tegevusgrupid on alustanud strateegiate 2014 – 2020 ettevalmistusega

2014 - 2020

LEADER eelarve MAKist **90 000 000 EUR**

(sh 1,7 mln EUR Strateegiate ettevalmistamiseks)

Õigusaktid ettevalmistamisel

Väljakutsed 2014+

2014 - 2020

Kuidas kaasa rääkida?

- Aktiivselt küsimuste esitamine
- Ettepanekute tegemine, osalemine aruteludel
- Hindamiskomisjoni töös osalemine

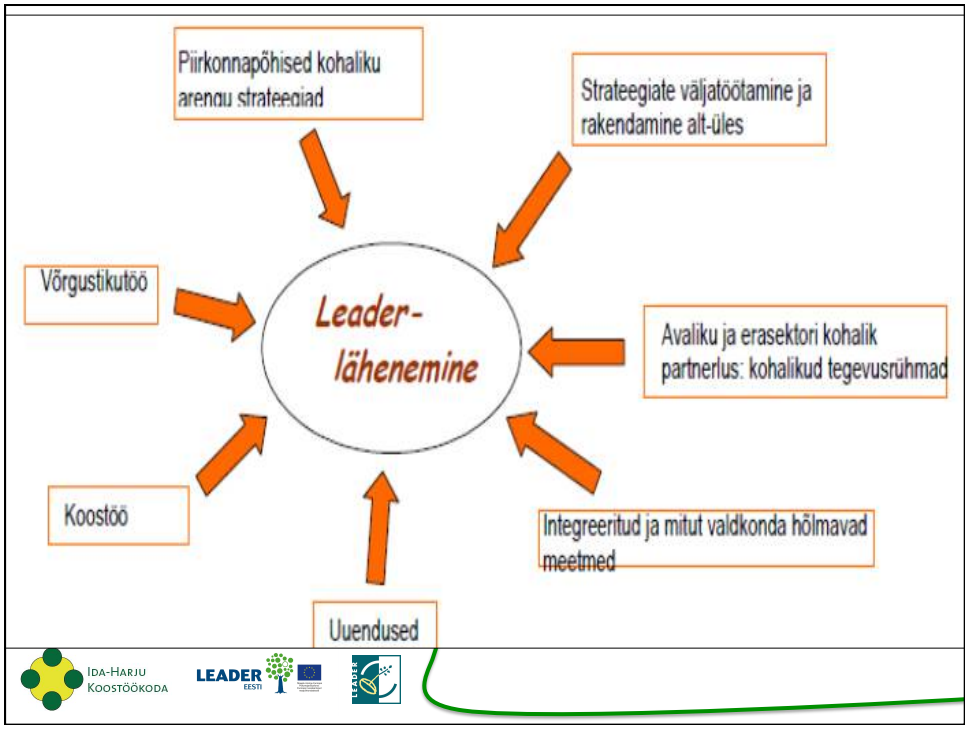

Positiivsed näited Anija vallast

- Lavastuse “Tokerjad” väljatoomine
- Voose Kõrts MTÜ – vanade sõidukite renoveerimine
- “Birkenruh’ episood. Kurb armulugu” (Anija ja Raasiku koostöös)
- Kehra Raudteejaam

Tänan kuulamast!

Tiina Sergo
MTÜ Ida-Harju Koostöökoda
tel 56 945 871
tiina@idaharju.ee